

Hyvinvointiavustusmäärärahan kohdentaminen osallistavaan budjetointiin vuonna 2025

Hyvinvointilautakunta 05.02.2025 § 8

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Janne Puolitaival ja hyvinvointikoordinaattori Riitta Ränä

Hyvinvointilautakunnan talousarviossa on varattu 30.000 euroa hyvinvointiavustuksiin. Avustuksen hakijoina voivat olla iiläiset rekisteröidyt yhdistykset. Avustusta voidaan hakea kuntalaisten ennaltaehkäiseviin hyvinvointia edistäviin toimenpiteisiin ja hankkeisiin. Haku on jatkuva ja hakemus tehdään sähköisesti. Avustus myönnetään hyvinvointijohtajan viranhaltijapäätöksellä.

Osallistava budjetointi on prosessi, jossa kuntalaisille annetaan mahdollisuus vaikuttaa budjetin määrärahojen kohteiden valintaan. Osallistava budjetointi siirtää siis päätösvaltaa kuntalaisille ja parhaimmillaan lisää hyvinvointia. Sen toteuttamiseen ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa menetelmää, vaan sitä voidaan toteuttaa monin eri tavoin.

Osallistavaa budjetointia voidaan käyttää monissa erilaisissa tilanteissa, monenlaisten tarpeiden ja ongelmien ratkaisemisessa. Sitä voidaan hyödyntää, kun suunnitellaan ja tehdään päätöksiä esimerkiksi investoinneista tai palveluista. Parhaimmillaan osallistava budjetointi lisää kuntalaisten aktiivisuutta ja kiinnostusta yhteisten asioiden hoitoon sekä auttaa kohdentamaan verovarvoja tehokkaasti oikeisiin kohteisiin.

Perusperiaate osallistavassa budjetoinnissa on, että asukkaat otetaan siinä mukaan pohtimaan ja myös päättämään siitä, mihin taloudelliset resurssit käytetään.

Hyvinvointiavustuksista on Osallistavaan budjetointiin kohdennettu määrärahoja vuosina 2021-2024 20.000 €/v.

Meidän lin osallistavan budjetoinnin prosessi:

- 1) Kuntalaisten ideointikierros to 27.2. – ke 2.4.2025
- 2) Osallistavan budjetoinnin info la 15.3.2025 klo 10-15 HOP-Messuilla lisiareenalla
- 3) Ideoiden käsittely Hyvinvointilautakunnassa ke 16.4.2025
- 4) Äänestysvaihe to 18.4.- ke 21.5.2025
- 5) Hyvinvointilautakunnan päätös Osallistavan budjetoinnin voittajista ti 27.5.2025
- 6) Ideoiden toteutus 31.12.2025 mennessä

lin kunnanvaltuusto hyväksyi 30.5.2022 § 64 lin kuntastrategian vuoteen 2030 saakka. Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä strategia, josta kunnan kaikki keskeisin päätöksenteko, suunnittelu ja kehittäminen johdetaan. Kuntalain 37 § mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. (KL410/2015)

Osallistavalla budjetoinnilla täytämme lin kuntastrategian strategista pääpainopistealuetta; Henkinen hyvinvointi.

LUPAUS 12 / Rakennamme kaikkiin iiläisiin yhteisöihin ja yhteisöjen välille vielä voimakkaampaa ryhmähenkeä ja yhteisöllisyyttä.

MITEN? / Rakennamme toimintakulttuurin, jossa arvostetaan rohkeutta ja hallittua riskinottoja, ja jossa ei pelätä epäonnistua. Ja kuntana tuemme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä osallistavan budjetoinnin, toiminta-avustusten ja muun tuen avulla.

Päätösesitys

1) Hyvinvointilautakunta päättää kohdentaa vuonna 2025 hyvinvointiavustusmäärärahasta osallistavaan budjettiin 20.000 €. Määrärahalla toteutetaan vähintään 1-2 hyvinvointia edistävää hanketta vuoden 2025 loppuun mennessä. Hyvinvointiavustuksiin jää myönnettäväksi 10.000 €, joissa on jatkuva haku.

2) Vuonna 2025 idean voi jättää lin kunnan alueella asuva asukas tai yhdistys, joka esittää toteuttajaksi jotain iiläistä yhdistystä.

3) Hyvinvointilautakunta päättää Meidän lin osallistavan budjetoinnin pääpainopistealueiksi seuraavaa;

- lin osallistavan budjetoinnin idean tulee vuonna 2025 edistää kuntalaisten liikunnallista elämäntapaa tai

- lin osallistavan budjetoinnin idean tulee edistää lin kuntastrategian jotain painopistealuetta; Luonnonläheinen li, henkinen hyvinvointi ja kestävä kasvu.

lin osallistavan budjetoinnin idean tulee lisätä lin kunnan asukkaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, elinvoimaa ja viihtyisyyttä sekä sen tulee olla kaikkien saavutettava. Ideoiden tulee olla yleisesti kuntalaisten käytettävissä ja turvallisia. Idea tulee toteuttaa lin kunnan alueelle 31.12.2025 mennessä.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Hyvinvointilautakunta 23.04.2025 § 25

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Janne Puolitaival ja hyvinvointikoordinaattori Riitta Räinen
Osallistavan budjetoinnin määräaikaan (2.4.2025) mennessä jätettiin viisi ideaa:

Idea: Parkkipaikan aukaisu Marionin kauhalle

Marionin Kauhan parkkipaikan/alueen aukaisu tulevana talvikautena. Tällä hetkellä jokirannasta Yli-lin tien varresta puuttuu paikka, johon ulkoilijat voisivat pysäköidä autonsa ulkoilun ajaksi.

Idean käsittely ja päätelmä:

Osallistavalla budjetoinnilla ei voida rahoittaa yksityisten tai yleisten teiden kunnossapitoa eikä pysäköintialueiden hoitoa.

Idea: Pyöräparkki Praavan ranta-alueen läheisyyteen

Praavan ranta-alue on monipuolisesti käytössä niin kuntalaisten, kyläläisten kuin matkailijoidenkin keskuudessa. Moni saapuu alueelle pyörällä, mutta alueelta

puuttuu pyöräparkki, mikä vaikeuttaa esim. uimareiden pyörien pysäköintiä.

Idean käsittely ja päätelmä:

Hanke täyttää osallistavan budjetoinnin kriteerit ja edistää liikunnallista elämäntapaa. Toteutus edellyttää maanomistajan suostumusta, tarkempaa kustannusarviota ja lin kunnan kanssa toteutettavaa katselmusta, jossa huomioidaan alueen muu käyttö sekä talvikunnossapito.

Idea: Kaikille kaikkea

Järjestetään kilpailu, jossa nuoret saavat suunnitella liikuntaan ja kulttuuriin liittyviä projekteja 20 000 €:n budjetilla, ottaen huomioon kaikenikäiset kuntalaiset. Parhaat ideat toteutetaan, mikä antaa nuorille mahdollisuuden vaikuttaa ja osallistua. Tapahtuma voisi olla monipuolinen, yhdistäen kulttuurin, liikunnan ja ruoan.

Idean käsittely ja päätelmä:

Osallistava budjetointi on jo valmiiksi kaikille kuntalaisille tarkoitettu, ja siinä kaikenikäiset voivat esittää ideoita ja osallistua niiden suunnitteluun. Osallistavan budjetoinnin koko summaa ei ole tarkoitettu yksittäisen yhdistyksen käyttöön ja edelleen jaettavaksi. Yksittäisen tapahtuman toteuttamiseen suositellaan hakemaan kunnan tapahtuma-avustusta. Mikäli kyseessä on uusi tapahtuma, rahoitusta voi hakea myös Oulun Seudun Leader ry:ltä.

Idea: Valaistus ja pohjan kunnostus tasaisen maan hiihtoladulle

Sijainti: ”Tasaisen maan latu”, Suvantola. Illinsaaren latu on monelle iäläiselle hiihtäjälle liian vaativa. Etenkin vanhempi väestö ja aloittelevat nuoret tarvitsevat helpomman ladun. Kun pohja kunnostetaan, latu olisi käyttökelpoinen jo ensilumen aikaan ja soveltuisi myös juoksuun ja kävelyyn ennen lumentuloa pimeänä vuodenaikana.

Idean käsittely ja päätelmä:

Lin kunta ylläpitää hiihtolatuja sääolosuhteiden salliessa ajalla 14.12.–31.3. Tasamaanladun lisäksi kunnassa on useita matalan kynnyksen latuja, kuten Aseman koulun latu, Illinsaaren kuntolatu, Rantakestilän jäälatu ja Kuivaniemen Kartimonlatu. Ehdotuksen toteutus edellyttää huomattavasti suurempaa rahoitusta kuin osallistavan budjetoinnin puitteissa on mahdollista. 20 000€ ei riitä valaistuksen suunnitteluun, asennukseen ja ladun pohjustamiseen. Kunta valmistelee vuoden 2025 aikana liikkumissuunnitelman, jossa tarkastellaan tulevia investointikohteita.

Idea: Pyöräilyreittejä lihin

Lissä ei ole merkittyjä pyöräilyreittejä. Niitä voisi toteuttaa sekä maastossa että pyöräteillä. Reittien merkitseminen luontoon, karttaan tai digisovelluksiin helpottaisi reittien löytymistä ja kannustaisi liikkumaan luonnossa. Myös ulkopaikkakuntalaisille valmiit reitit parantaisivat saavutettavuutta.

Idean käsittely ja päätelmä:

Valtakunnallisesti on käytössä maksuton Trailmap-sovellus, joka palvelee maasto- ja soratiepyöräilijöitä, polkujuoksijoita ja ulkoilijoita. Retkellä lijoella -hankkeessa kartoitetaan lijoen ja sen sivujokien virkistysreittejä, niiden rakenteita ja saavutettavuutta lissä, Pudasjärvellä ja Yli-lissä. Lin kunnan ylläpitämät pyöräreitit edellyttävät reittitoimituksia, maanomistajien kirjallisia sopimuksia ja luvitusta. Reittitoimituksen toteutus lin alueella ei ole mahdollista 31.12.2025

mennessä.

Yhteenveto

Osallistavan budjetoinnin määräaikaan (2.4.2025) mennessä jätetyistä viidestä ideasta yksi täyttää kriteerit ja on toteutettavissa 31.12.2025 mennessä.

lin kunnan asukkaille toteutettiin liikkumiskysely 14.2.–15.3.2025, johon vastasi 626 henkilöä. Kuntalaisilta tuli runsaasti ideoita liikunnallisen elämäntavan tukemiseksi eri kylissä ja asuinalueilla. Monet näistä ideoista voisivat sopia osallistavan budjetoinnin kohteiksi.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Puolitaival Janne lin kunta
Päätösesitys	1. Hyvinvointilautakunta päättää jatkaa osallistavan budjetoinnin idea-vaihetta 11.5.2025 saakka ja käsittelee ideat 20.5.2025 hyvinvointilautakunnassa, jossa päätetään ideat, jotka etenevät äänestys-vaiheeseen. 2. Hyvinvointilautakunta päättää, että mikäli kuntalaisilta ei tule tarpeeksi ideoita osallistavan budjetoinnin kautta, voidaan lautakunnalle esittää äänestyskseen lin liikkumiskyselystä tulleita kuntalaisten ideoita.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Hyvinvointilautakunta 20.05.2025 § 32
35/02.00/2025

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja Janne Puolitaival ja hyvinvointikoordinaattori Riitta Räinen
	Osallistavan budjetoinnin jatkoajan määräaikaan mennessä (11.5.2025) saapui viisi ideaa.

Idea: Kaukalot kuntoon

Alarannan vanhan kymppikioskin kenttäalue missä kaukalo olikin ennen.

Idean käsittely ja päätelmä:

lin kunnan ulkoliikuntapaikkoja ylläpidetään ja hoidetaan Yhdyskuntalautakunnan vuosittain vahvistaman kunnossapitosuunnitelman mukaisesti. Osallistavan budjetoinnin määrärahoja ei ole tarkoitettu lin kunnan liikuntapaikkojen laajamittaiseen rakentamiseen tai uusien liikuntapaikkojen toteuttamiseen, sillä näihin tarkoituksiin varataan erilliset investointimäärärahat kunnan talousarviossa. Kunta valmistelee vuoden 2025 aikana liikkumisen kehittämissuunnitelman, jossa tarkastellaan tulevia investointikohteita.

Idea: Geokätköilyn edistäminen lin kunnassa

Kesän-syksyn 2025 aikana toteutetaan projekti, jossa geokätköjen piilotuksen painotus kohdistetaan lin kunnan kylille, joissa geokätköjä ei tällä hetkellä ole käytännössä ollenkaan. Esimerkkinä Olhava, Kuivaniemi, Oijärvi ja Jakkukylä. Kätköjen tarkoitus on kannustaa uusia harrastajia aloittamaan geokätköily sekä liikkumaan luonnossa. Lisäksi tarkoitus on järjestää useita eri tyyppisiä geokätköilytapahtumia. Tapahtumissa tarjotaan mm. opastusta uusille kätköilijöille ja lisätään geokätköilyharrastuksen yhteisöllisyyttä.

Idean käsittely ja päätelmä:

lin kunnalla on geokätköjä kunnan alueella myös kylillä. Idea on pääasialliselta sisällöltään tapahtuman järjestämistä, joten Pohjois-Suomen Geokätköilijät ry ohjataan hakemaan lin kunnan tapahtuma-avustusta.

Idea: Laituri Kauppilan rantaan

Kauppilantien varressa, kulttuuri-Kauppilan kohdalla on vanhat portaat ja laituri rantaan. Laiturin laskeminen ja nostaminen tehdään lähialueen asukkaiden toimesta. Laiturilla käy paljon uimareita lähialueelta. Portaat ja laituri on jo vanhoja ja osittain huono kuntoisia.

Idean käsittely ja päätelmä:

Uusien laiturien tai portaiden asentaminen edellyttää maan- ja vesialueen omistajan lupaa, rakentamisen lupaa, suunnitelmaa ja vesilupaa, joiden käsittelyaika ei ole mahdollista kuluvan vuoden osallistavan budjetoinnin aikataulussa.

Idea: Esteetöntä liikuntaa lihin ja Kuivaniemeen

Idea: Hankitaan boccia- ja sisäcurling-välineet lisi-areenalle (li) ja Kuivaniemen Aseman liikuntahallille. Välineet ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä hallien varauskalenterin mukaisesti.

Tavoite: Lisätä kaksi uutta soveltavaa ja esteetöntä liikuntalajia lin ja Kuivaniemen alueelle, erityisesti vanhus- ja vammaisväestön hyvinvointia tukemaan.

Hyödyt:

Esteetön liikunta: Boccia ja sisäcurling soveltuvat hyvin henkilöille, joilla on liikkumisen rajoitteita.

Monipuolisuus ja saavutettavuus: Lajit tarjoavat uusia liikuntamuotoja, jotka täydentävät nykyisiä palveluita.

Yhteisöllisyys: Pelit edistävät sosiaalista vuorovaikutusta ja osallistumisen mahdollisuuksia.

Kaikille ikäryhmille: Välineet palvelevat koko kuntaa, tukien ikäystävällistä ja yhdenvertaista liikuntakulttuuria.

Idean käsittely ja päätelmä:

Hanke täyttää osallistavan budjetoinnin kriteerit ja edistää liikunnallista elämäntapaa.

Idea: Pesiskentän sekä tenniskentän aitaverkkojen korjaus

Idea ratkaisee viihtyisän harrastamisen pesiksen ja tenniksen pelaamisessa.

Tärkeä on korjata kenttien/pelialueiden verkot, jotta pelaaminen sujuu mukavasti.

Tärkeää on myös se, että ylimääräinen, kentille kuulumaton toiminta vähenee, kun kenttien/pelialueiden verkkoaidat ovat kunnossa. Sijainti: lin kunta. Asematie 170. Pesäpallokenttä sekä sen välittömässä läheisyydessä sijaitseva tenniskenttä.

Idean käsittely ja päätelmä:

Hanke täyttää osallistavan budjetoinnin kriteerit ja edistää liikunnallista elämäntapaa.

Määräajan päättymisen jälkeen saapui yksi idea.

Yhteenveto

Osallistavan budjetoinnin määräaikaan (11.5.2025) mennessä jätetyistä ideoista kolme täyttää kriteerit ja on toteutettavissa 31.12.2025 mennessä.

1. Idea: Pyöräparkki Praavan ranta-alueen läheisyyteen, 2000 €

2. Idea: Esteetöntä liikuntaa lihin ja Kuivaniemeen, 2300 €
3. Idea: Pesiskentän sekä tenniskentän aitaverkkojen korjaus, 5000 €

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Puolitaival Janne lin kunta
Päätösesitys	Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä osallistavan budjetoinnin määräaikaan (11.5.2025) mennessä jätetyt seuraavat kolme ehdotusta, jotka täyttävät osallistavan budjetoinnin kriteerit ja ovat toteutettavissa vuoden 2025 aikana: - Pyöräparkki Praavan ranta-alueen läheisyyteen, kustannusarvio 2 000 € - Esteetöntä liikuntaa lihin ja Kuivaniemeen, kustannusarvio 2 300 € - Pesiskentän sekä tenniskentän aitaverkkojen korjaus, kustannusarvio 5 000 € Ehdotukset edistävät kuntalaisten liikunnallista elämäntapaa ja lin kuntastrategian painopistealueita sekä täyttävät osallistavan budjetoinnin keskeiset periaatteet, kuten kaikkien saavutettavuus, yhteisöllisyyden vahvistaminen ja turvallisuus. Koska ehdotusten yhteiskustannus (9 300 €) alittaa osallistavaan budjetointiin vuodelle 2025 varatun määrärahan (20 000 €), erillistä äänestystä ei järjestetä. Kaikki ehdotukset voidaan toteuttaa kuluvan vuoden aikana osallistavan budjetoinnin varoista. Muutettu päätösesitys: Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä osallistavan budjetoinnin määräaikaan (11.5.2025) mennessä jätetyt seuraavat kolme ehdotusta, jotka täyttävät osallistavan budjetoinnin kriteerit ja ovat toteutettavissa vuoden 2025 aikana: - Pyöräparkki Praavan ranta-alueen läheisyyteen, kustannusarvio 2 000 € - Esteetöntä liikuntaa lihin ja Kuivaniemeen, kustannusarvio 2 300 € - Pesiskentän sekä tenniskentän aitaverkkojen korjaus, kustannusarvio 5 000 € Ehdotukset edistävät kuntalaisten liikunnallista elämäntapaa ja lin kuntastrategian painopistealueita sekä täyttävät osallistavan budjetoinnin keskeiset periaatteet, kuten kaikkien saavutettavuus, yhteisöllisyyden vahvistaminen ja turvallisuus. Koska ehdotusten yhteiskustannus (9 300 €) alittaa osallistavaan budjetointiin vuodelle 2025 varatun määrärahan (20 000 €), erillistä äänestystä ei järjestetä. Kaikki ehdotukset voidaan toteuttaa kuluvan vuoden aikana osallistavan budjetoinnin varoista. Lisäksi lautakunta päättää kohdentaa osallistavan budjetoinnin määrärahoista 6000 € Vihkosaaren uimavalvontaan sekä 2000 € Vihkosaaren ulkouimakouluihin.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.